

Αξιολόγηση του Προγράμματος Εισαγωγικής Επιμόρφωσης Μεντόρων και Νεοεισερχομένων Εκπαιδευτικών (Ιούλιος 2013)

1. Ταυτότητα της Έρευνας

Το Πρόγραμμα της Εισαγωγικής Επιμόρφωσης Μεντόρων και Νεοεισερχομένων Εκπαιδευτικών προσφέρεται κάθε χρόνο από τον Τομέα Επιμόρφωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και έχει ως στόχο την ενημέρωση και προετοιμασία των Νεοεισερχομένων στην Εκπαίδευση για μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητάς τους. Σημαντικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια διαδραματίζουν οι Μέντορες, οι οποίοι επιμορφώνονται στα πλαίσια του Προγράμματος για να προσφέρουν μεντορικό έργο σε Νεοεισερχομένους στις σχολικές μονάδες που εργάζονται. Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε Εκπαιδευτικούς Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης αναλαμβάνει κάθε χρόνο την εξωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος.

2. Μεθοδολογία - Αποτελέσματα

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2012-2013, το ΚΕΕΑ πραγματοποίησε αρχική και τελική αξιολόγηση των αντιλήψεων, πρακτικών, δεξιοτήτων και αναγκών των Μεντόρων και Νεοεισερχομένων εκπαιδευτικών, σύμφωνα με το σχεδιασμό του Προγράμματος. Η αξιολόγηση ως επί το πλείστον επικεντρώθηκε σε θέματα διοικητικής παραμέτρου, αποτελεσματικής διδασκαλίας, διαχείρισης τάξης, ενσωμάτωσης των ΤΠΕ, μεντορικής σχέσης και συμβουλευτικής ψυχολογίας.

2.1. Δείγμα

Στο τελικό δείγμα της έρευνας συμμετείχαν 50 Μέντορες και 52 Νεοεισερχόμενοι Εκπαιδευτικοί, οι οποίοι συμπλήρωσαν τόσο την αρχική όσο και την τελική αξιολόγηση, δηλώνοντας διακριτό αριθμό αναγνώρισης.

2.2. Εργαλεία

Στους εκπαιδευτικούς, Μέντορες και Νεοεισερχόμενους, χορηγήθηκαν δύο ερωτηματολόγια με την έναρξη (Σεπτέμβριος 2012) και με την ολοκλήρωση (Μάιος 2013) του Προγράμματος της Εισαγωγικής Επιμόρφωσης. Σκοπός της διπλής χορήγησης του ερωτηματολογίου ήταν να εντοπιστεί ο βαθμός στον οποίο το Πρόγραμμα βοήθησε τους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν βασικές πτυχές που σχετίζονται με τη διδασκαλία. Τα ερωτηματολόγια περιελάμβαναν 20 δηλώσεις για τους Μέντορες και 32 δηλώσεις για τους Νεοεισερχόμενους, στις οποίες οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να εκφράσουν βαθμό συμφωνίας. Οι δηλώσεις καταρτίστηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε να μετρούν τις δεξιότητες που καθορίστηκαν ως στόχοι του Προγράμματος κατά το σχεδιασμό του.

2.3. Αποτελέσματα

Η σύγκριση των αποτελεσμάτων της αρχικής και τελικής αξιολόγησης του Προγράμματος έδειξε μικρό αριθμό στατιστικά σημαντικών διαφορών τόσο στην ομάδα των Μεντόρων όσο και στην ομάδα των Νεοεισερχομένων εκπαιδευτικών. Ειδικότερα, μετά το τέλος του Προγράμματος οι Μέντορες εμφανίστηκαν να πιστεύουν ότι κατέχουν σε μεγαλύτερο βαθμό γνώσεις και δεξιότητες που άπτονται του μεντορικού τους ρόλου και συνάμα να διακρίνονται από ψηλότερο βαθμό αυτοπεποίθησης για τις ικανότητές τους ως εκπαιδευτικών, αλλά και για την ικανότητά τους να ανταποκριθούν στις ανάγκες της μεντορικής σχέσης. Από την άλλη οι Νεοεισερχόμενοι με το τέλος του Προγράμματος φάνηκαν να γνωρίζουν καλύτερα τους μαθητές τους και το πώς αυτοί μαθαίνουν, να μπορούν να επικοινωνούν μαζί τους αποτελεσματικότερα αλλά και να είναι πιο ενεργά μέλη του επαγγέλματος. Ενδιαφέρον

στοιχείο που προέκυψε κατά την αξιολόγηση του Προγράμματος είναι ο βαθμός αυτοπεποίθησής των Νεοεισερχομένων εκπαιδευτικών, ο οποίος παρουσιάστηκε στην τελική αξιολόγηση να είναι σε στατιστικά σημαντικό βαθμό χαμηλότερος από την αρχική αξιολόγηση.

Αναφορικά με τον βαθμό στήριξης που χρειάζονται οι Μέντορες και Νεοεισερχόμενοι στη σχολική μονάδα για επιτέλεση του έργου τους αλλά και το βαθμό στήριξης που χρειάζονται ως εκπαιδευτικοί, παρατηρήθηκαν μικρές και μη στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο ομάδων. Οι Μέντορες δήλωσαν από την αρχή του Προγράμματος χαμηλή ανάγκη για στήριξη και αυτή η ανάγκη φάνηκε να είναι ακόμα πιο χαμηλή μετά το τέλος του Προγράμματος. Στην περίπτωση των Νεοεισερχόμενων παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική μείωση της αρχικής ανάγκης των εκπαιδευτικών για στήριξη μόνο σε θέματα ενσωμάτωσης των ΤΠΕ. Μετά το τέλος του Προγράμματος οι Νεοεισερχόμενοι εκπαιδευτικοί φάνηκε να έχουν μεγαλύτερη ανάγκη στήριξης σε θέματα αποτελεσματικής διδασκαλίας και αξιολόγησης μαθητών.

3. Συμπεράσματα – Συζήτηση

Σε σχέση με την αξιολόγηση του Προγράμματος κατά τα τελευταία έτη, τα αποτελέσματα της φετινής χρονιάς φαίνεται να μην παρουσιάζουν ουσιαστικές διαφορές τόσο για τους Μέντορες (2011-2012) όσο και για τους Νεοεισερχόμενους (2010-2011). Αυτό πιθανόν να υποδεικνύει ότι οι ανάγκες των Μεντόρων και των Νεοεισερχομένων παραμένουν σταθερές, κάτι που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη σε ένα μετέπειτα σχεδιασμό του Προγράμματος. Το γεγονός αυτό ήταν μάλλον αναμενόμενο, καθώς δεν υπήρξε οποιαδήποτε ουσιαστική αναθεώρηση των στόχων ή του περιεχομένου του Προγράμματος της Εισαγωγικής Επιμόρφωσης. Σε ένα μελλοντικό στάδιο οι στόχοι του Προγράμματος ίσως να πρέπει να επαναπροσδιοριστούν ως προς το βαθμό στον οποίο ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εκπαιδευτικών αλλά και ως προς τον βαθμό στον οποίο επιτυγχάνεται διαφοροποίηση.

4. Επικοινωνία

Υπεύθυνος ερευνητής: Δρ Μοδεστίνα Μοδέστου, modestou.m@cyearn.pi.ac.cy